

Gibanje

MLADI RAZISKOVALCI KOROŠKE

Raziskovalno področje: SOCIOLOGIJA

NAPISI NA MAJICAH

Raziskovalna naloga

Avtorici: Lara Mori, 8. a

Kaja Ledinek, 8. a

Mentorica: Branka Roškar, prof. geografije in teologije

Leto izdelave: 2020/2021

Šola: OŠ Radlje ob Dravi

POVZETEK	2
ABSTRACT	2
1 UVOD	3
1.1 NAMEN NALOGE	3
1.2 METODE DELA	3
2 VRSTE KOMUNIKACIJE	5
2. 1 OBLEKA KOT NAČIN KOMUNICIRANJA.....	5
2. 2 MAJICA, PULOVER IN HOODIE	7
2.2.1 Majica	7
2.2.2 Pullover, hoodie.....	7
2.3 NAPISI NA OBLAČILIH KOT VRSTA VERBALNE KOMUNIKACIJE.....	7
2.3.1 Lahko z napisom na majici tudi vznemirimo bralca?.....	8
3 BARVE OBLAČIL	10
4 RAZISKOVALNI DEL	11
4.1 H1: Največ učencev predmetne stopnje na šoli najraje nosi črne majice z napisom ali s podobo.	11
4.2 H2: Učenci raje nosimo majice z angleškimi napisi kot s slovenskimi.	12
4.3 H3: Večina vprašanih učencev ve, da z napisom na majici delajo brezplačno reklamo za podjetja.	14
4.4 H4: Več kot polovica učencev je prepričanih, da jih pozitiven napis/podoba na majici spravi v dobro razpoloženje.	15
4.5 H5: Večina lastnikov majic z napisom mesta, države, filma ali glasbene skupine je to mesto obiskalo ali pa so si film ogledali oz. poslušajo to glasbeno skupino. .	16
4.6 H6: Večina učiteljev meni, da učenci nosijo majice s primernimi napisi in da posebna pravila oblačenja za učence na šoli niso potrebna.	18
REZULTATI	21
ZAKLJUČEK.....	22
VIRI IN LITERATURA.....	23
PRILOGE.....	25

POVZETEK

Mladi smo radi moderni. Oblačimo se v oblačila, ki so ta trenutek v modi. Vsekakor so trenutno to majice, puloverji in hoodiji, ki so zelo udobni in tudi zelo zanimivi, saj ima skoraj vsak kakšen zanimiv motiv ali napis.

V raziskovalni nalogi sva predstavili nekaj zelo zanimivih podatkov o tem, kakšne napise na majicah nosijo učenci predmetne stopnje na OŠ Radlje ob Dravi in kaj o tem menijo njihovi učitelji. Ugotovili sva, da učenci najpogosteje nosijo majice črne barve z angleškimi napisi, da se med napisi pojavljajo takšni, ki ne sodijo v šolski prostor in se učenci in učitelji strinjajo, da jim takšni napisi niso všeč. Zbrali sva veliko predlogov za dober motivacijski napis na majici.

Pri reševanju ankete je sodelovalo 120 učencev od 6. do 9. razreda OŠ Radlje ob Dravi in 23 učiteljev predmetne stopnje na isti šoli. V raziskavi napisov na majicah je sodelovalo tudi 132 učencev od 6. do 9. razreda.

Ključne besede: zgodovina majic, napisi na majicah, moda mladih, barve

ABSTRACT

Young people like to be modern. We wear clothes that are currently fashionable, such as T-shirts, pullovers and hoodies which are very comfortable and with interesting motifs or inscriptions.

In the research paper, we presented very interesting facts about what signed T-shirts students from the 6th to 9th grade of the Radlje ob Dravi primary school wear, and what their teachers think of it.

We found out that students mostly wear black T-shirts with inscriptions in English language. There are inscriptions that are inappropriate for school, and students as well as teachers agree that they do not like them. We also gathered many suggestions for a good motivational T-shirt inscription.

120 students from the 6th to 9th grade and 32 teachers participated in the questionnaire. Also, 132 students from the 6th to 9th grade of the Radlje ob Dravi primary school participated in the research about the T-shirt inscriptions.

Key words: the history of T-shirts, T-shirt inscriptions, fashion of young people, colours

1 UVOD

Večkrat sva slišali, da obleka naredi človeka. Prvi vtis o nekom si vsekakor ustvarimo po zunanjem izgledu in obleka prispeva velik del. Seveda človeka poleg obleke oblikujejo tudi njegova dejanja in osebnost, a v najini raziskovalni nalogi se bova osredotočili predvsem na najvidnejši del naše garderobe, kot so majice in puloverji. Želeli sva izvedeti, ali je za najine vrstnike, tako kot za naju, pomembno, kaj je napisano na majici.

Mladi smo radi moderno oblečeni. V zadnjih razredih osnovne šole si vsak izmed nas že začne oblikovati svoj stil oblačenja. Z obleko radi izstopamo ali pa se skrijemo v množici. Med mladimi so zelo popularne majice ali puloverji z različnimi napisi. Na to sva postali pozorni, ko sva videli, da lahko nekateri napisi sošolce spravijo v dobro voljo ali pa v zadrego. Zanimalo naju je, kaj mladi radi nosimo napisano na majicah, ali napisi na oblekah vplivajo na naše počutje in kaj o vsem tem menijo naši učitelji. Zanimalo naju je tudi, če na naši šoli obstajajo kakšna merila, kaj se v šoli sme obleči in kaj ne ter ali obstajajo kakšni napisi, ki niso primerni za šolo.

Tema raziskovanja je zelo zanimiva, zato sva ob raziskovanju odkrili, da je na podobno temo napisanih že nekaj raziskovalnih nalog. Podatki ostalih šol so zanimivi, ker lahko najine ugotovitve primerjava s podatki na ostalih šolah.

1.1 NAMEN NALOGE

Namen naloge je bil z raziskovalnim delom dokazati postavljene hipoteze. Torej dokazati, da najini vrstniki radi nosijo majice z napisi, da je večina majic črne barve, da se učitelji strinjajo z napisi na majicah in da kakšen poseben kodeks oblačenja na šoli ni potreben.

Želeli sva spoznati različne metode dela, ki jih uporabljamo pri raziskovalnem delu.

Nalogo sva razdelila na tri večje dele: prvega, ki govori o komunikaciji, zgodovini napisov na majicah in o pomenu barv; drugega, v katerem sva se posvetili svojim hipotezam in tretjega, v katerem so zaključek in rezultati.

1.2 METODE DELA

Pri pisanju raziskovalne naloge sva uporabljali literaturo in spletne vire, iz katerih sva pridobili osnovna teoretična znanja. Pri seznanjanju s teoretičnimi znanji so prevladovali spletni viri, saj zaradi aktualnih omejitev nisva imeli prostega dostopa do knjižničnega gradiva. Pri spletnih virih sva poskušali biti zelo kritični, saj je na obravnavano temo na spletu veliko informacij, ki pa niso vse verodostojne. Zbrana

znanja sva združili s podatki, ki sva jih pridobili z anketami, intervjuji, zbiranjem slikovnega gradiva na terenu. Podatke sva analizirali in uporabili v nalogi.

Izvedli sva anketo, v kateri je sodelovalo 120 učencev od šestega do devetega razreda OŠ Radlje ob Dravi in 23 učiteljev predmetne stopnje OŠ Radlje ob Dravi. Anketo sva izvedli s pomočjo spletnega orodja Forms. Zbrano gradivo sva analizirali in ga kritično obravnavali.

Izvedli sva dva intervjuja, in sicer z ravnateljem gospodom mag. Damjanom Osrajnikom in svetovalno delavko gospo Alenko Grubelnik z namenom, da ugotoviva, ali bi bilo potrebno na šoli odpreti pogovor o napisih na majicah, ker do sedaj v Vzgojnem načrtu šole in v Pravilih šolskega reda takšnega kriterija nimamo zapisanega.

Slikovni material sva dobili s fotografiranjem majic in puloverjev, kjer je sodelovalo 132 učencev. Precej gradiva nama je pomagala priskrbeti učiteljica Branka, saj sva bili midve omejeni na gibanje v svojem razredu. Radi bi se zahvaliti učiteljici Branki, ki naju je vodila pri delu in nama veliko svetovala, po tem ko sva oblikovali hipoteze in analizirali pridobljene informacije.

2 VRSTE KOMUNIKACIJE

Ljudje smo socialna bitja. To se je posebej pokazalo v zadnjem letu, ko smo se zaradi nevarnosti okužbe morali vzdržati osebnih stikov. Komuniciranje preko osebnih stikov je bilo odsvetovano, zato smo iskali nove poti, da smo s prijatelji in sorodniki lahko navezali stik. Komunikacija je pomemben del človekove identitete, zato smo jo v preteklem letu tako zelo pogrešali. Komuniciramo na več načinov. Najpogostejša oblika, ki se je tudi najbolj zavedamo, je verbalna ali besedna komunikacija, ki jo lahko sporočamo z izgovorjeno ali napisano besedo. Manj se zavedamo neverbalne komunikacije, ko sogovorniku nekaj sporočamo s svojim telesom, z držo, vonjem, dotikom. Sporočamo lahko tudi s svojo obleko. Ko pa npr. majica nosi napis ali podobo z obleko okolici pošljemo sporočilo na verbalen in neverbalen način. Tako lahko okolica na podlagi obleke prepozna neke naše osebnostne lastnosti, lahko pa tudi sami namerno okolici kar sporočimo.

2. 1 OBLEKA KOT NAČIN KOMUNICIRANJA

Velikokrat sva v informativnih oddajah zasledili izpostavljene obleke javnih osebnosti. Npr. problem obleke posameznih poslancev v parlamentu, češ da so prišli oblečeni delovnemu mestu neprimerno. Ne samo politiki, tudi druge medijske osebnosti so se večkrat odločile, da bodo z okolico komunicirale predvsem s podobami ali napisi na svojih oblačilih. Njihova odločitev je skoraj zmeraj dosegla cilj. Okolica jih je videla in o njih govorila.

Slika 1, 2: Napisi, podobe na oblačilih nosijo svoje sporočilo

(Vir: URL:<https://nova24tv.si/wp-content/uploads/2019/03/kora%C5%BEija.png>

URL:<https://i.ytimg.com/vi/5dsmlB1Hq8I/maxresdefault.jpg>, 15. 2. 2021)

Obstaja kodeks oblačenja, ki je namenjen temu, da se ob posebnih priložnostih primerno uredimo. To velja tako za obisk gledališč, sakralnih objektov, kopališč, porok itd. Ali velja kakšno podobno pravilo tudi za šolo? Raziskali sva, če obstajajo na naši šoli kakšna pravila oblačenja. V Vzgojnem načrtu, ki opredeljuje vzgojne dejavnosti in

ukrepe, s katerimi šola učencem zagotovi, da se učenci gibljemo v varnem in spodbudnem učnem okolju, sva pričakovali, da je zapisano kaj na to temo. Podobno sva pričakovali tudi v Pravilih šolskega reda, kjer so natančno napisana pravila, kaj učenec sme in česa ne, a sva ugotovili, da na to temo nimamo zapisanega nobenega pravila. Verjetno nikoli na šoli ni bil izpostavljen podoben problem in se zato tudi ni zdelo smiselno zapisovati takšnega pravila. Opazili sva, da nekatere šole tovrstne dogovore poznajo. Naj jih naštejeva nekaj.

- OŠ Čepovan: "Vsi upoštevamo kodeks oblačenja: čist, urejen, dostojen." (Pravila šolskega reda)
- OŠ Miklavž na Dravskem polju: "Učenci upoštevajo dogovore o primernem oblačenju (z oblačili so pokriti deli telesa in spodnje perilo). (Pravila šolskega reda)
- OŠ Ludvika Pliberška Maribor: "V šolo in k pouku hodimo primerno oblečeni. Pretirano ličenje in nošenje nakita ne sodi v šolo." (Pravila šolskega reda, 18. člen)
- OŠ Muta: "V prostorih niso pokriti s kapami, čepicami ali kapucami. Prepovedano je nošenje sončnih očal." (Pravila šolskega reda, str. 5)
- OŠ Slave Klavore Maribor: "Pravila oblačenja: dekletom, ki se rada ličijo, dopuščamo nežen make-up z nevpadljivimi svetlimi barvami, dopuščamo modna oblačila, primerna za dnevni čas, ki pretirano ne razkrivajo telesa, v zimskem času iz zdravstvenih razlogov priporočamo primerno topla oblačila, dopuščamo dnevne pričeske, ne pretirano vpadljivih barv, pokrival na šoli ne dopuščamo, enako velja za rokavice in druge dodatke (npr. nakit, ki je moteč pri šolskem delu)." (Pravila šolskega reda, str. 39)
- OŠ Šentilj: "Pravica učenca: Učenec se oblači in ureja po svojem okusu. Dolžnost učenca: Učenec se oblači in ureja tako, da s svojim videzom ne izstopa in ne krši moralnih norm ter splošnih predpisov." (Pravila šolskega reda, str. 2)
- OŠ Hruševac Šentjur: "V šoli in med dejavnostmi izven nje, ki jih organizira šola, so učenci primerno oblečeni." (Pravila šolskega reda)

Eden od načinov, da bi se izognili neprimernim oblačilom, napisom ali podobam na majicah, bi bila uvedba šolskih uniform. Za mnenje sva povprašali ravnatelja OŠ Radlje, mag. Damjana Osrajnika in svetovalno delavko na šoli Alenko Grubelnik. Ravnatelj šolskim uniformam ni preveč naklonjen, čeprav bi verjetno marsikomu s tem prihranili kakšno skrb, kaj naj obleče. Pravi, da bi do 5. razreda učenci še sprejemali uniforme, v višjih razredih pa bi se verjetno pojavilo nekaj upornišva. Ravnatelj meni, da ima vsak pravico svojo identiteto izražati tudi skozi stil oblačenja in da je vesel, da že dolgo ni opazil kakšnega neprimernega napisa. Sam pove, da ima izkušnjo, ko je pred leti prišel v šolo učenec, ki je imel neprimerno vsebino ravno z namenom provociranja.

Na drugi strani pa je svetovalna delavka povedala, da sporočila na majicah povedo dosti o njihovih lastnikih, saj si jih sami izberejo. Meni, da so napisi izraz naše notranjosti/osebnosti. Ker pa smo podeželska šola, pa sama ne zazna toliko napisov, ki bi bili nesramni do drugih. Vseeno pa meni, da majice, ki jih nosijo na kakšnih »rock« koncertih niso primerne za šolo, temveč le za koncerte in območja izven šole.

2. 2 MAJICA, PULOVER IN HOODIE

2.2.1 Majica

Majica je bila del oblačil že v starem Egiptu. (Jelnikar, 2019) Bolj poznana je postala konec 19. stoletja, ko so jo nosili avstro-ogrski, italijanski in francoski vojaki ter vojaki v angleški mornarici. To je bila za vojake delovna obleka, zato z njo nikoli niso smeli na kopno. Šele kasneje, v začetku 20. stoletja, se je majica pojavila pri ameriških vojakih kot del spodnjega perila. (Mehle, 2005)

Prva majica, ki je bila del oblačila in ne spodnje perilo, je šla v prodajo leta 1938. Sprva so bile majice nepotiskane. Šele 10 let kasneje, leta 1948, se je kot orodje predvolilne kampanje pojavila prva potiskana majica. (Mehle, 2005)

Majice so bile sprva oblačila za moške, s potiskom pa so postale priljubljene tudi pri ženskah. (Mehle, 2005)

2.2.2 Pullover, hoodie

Pullover je pleten iz volne in so ga v 15. stoletju uporabljali kot delovno obleko ribiči na Kanalskih otokih med Francijo in Veliko Britanijo, kasneje pa tudi mornarji. Zaradi udobnosti in uporabnosti je postal pullover konec 19. stoletja priljubljen tudi med športniki, nositi pa so ga začele tudi ženske in otroci. (Sweater)

Za pulloverje je značilno, da imajo visok ovratnik, so brez zadrg, žepov in kapuc. Danes med mladimi prevladujejo pulloverji, ki imajo bolj udoben, športen značaj. Spleteni so iz bombaža. Nekateri imajo prišito kapuco. Takšen pullover je hoodie, izraz pa se je začel uporabljati v 90. letih 20. stoletja.

Pulloverji s kapuco imajo prednika v oblačilih, ki so jih nosili menihi v 12. stoletju. (A Brief History of the Hoodie) V 30. letih 20. stoletja so za skladiščne delavce v New Yorku, ki so delali v hladnih razmerah, izdelali pulloverje s kapuco. Štiri desetletja kasneje pa je hoodie postal način izražanja. Veliko je k temu prispevala hip hop kultura v New Yorku. (History of sweatshirt) Izraz hoodie ima danes negativni prizvok, saj ga velikokrat povezujejo s kriminalom. Nekatere trgovine celo prepovedujejo vstop ljudem, če imajo oblečen hoodie. (A Brief ...)

2.3 NAPISI NA OBLAČILIH KOT VRSTA VERBALNE KOMUNIKACIJE

Ko so velika podjetja odkrila, da so lahko potiskana oblačila odlični reklamni pano za njihove blagovne znamke, so to promocijo hitro izkoristila. Najprej sta to storila Coca-

Cola in Walt Disney, ki je na majice začel tiskati like svojih risanih junakov. To možnost brezplačnega reklamiranja, za katerega potrošniki še celo plačajo podjetju, ko kupijo izdelek z njihovim napisom, velika podjetja izkoriščajo še danes npr. Adidas, Calvin Klein ... (T-shirt)

V 50. letih 20. stoletja so na Floridi pričeli s potiski majic, na katerih so bila imena letovišč, krajev ali znamenitosti. Dejansko je postala takšna majica neke vrste spominek na potovanje in hkrati reklama za turistični kraj. (T-shirt)

V 60. letih so se pojavile majice z napisi glasbenih skupin. (Mehle, 2006) Hkrati so postale majice tudi način samoizražanja, saj si z napisom lahko izrazil protest. Tako je postal priljubljen lik na majici slika marksističnega revolucionarja Che Guevare. (T-shirt)

V tem tisočletju se je ponovno utrdil način, ki je bil najprej razširjen v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. To so majice s tiskanimi slogani. Med njimi prevladujejo majice s šaljivimi ali ironičnimi napisi, ki jih nosijo tudi znane medijske osebnosti npr. Britney Spears ali Paris Hilton. (The funiest ...) Napisi so lahko zelo različni: od humorističnih, zabavnih, motivacijskih, včasih pa celo žaljivih ali pornografskih. Pri njih pa moramo biti zelo pozorni, kakšni starostni skupini so majice in napisi na njih namenjeni. Majice Hell ali majice Apolla Braun vsekakor niso namenjene mlajši populaciji.

Napise na majicah bi lahko razdelili na naslednje skupine (fotografije majic učencev OŠ Radlje):

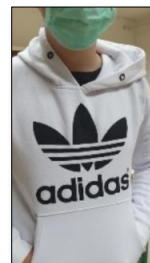
UNIVERZA,
MESTO, DRŽAVA

FILMI,
GLASBENE
SKUPINE

RISANI
JUNAKI

PODJETJE,
TRGOVINA

MISLI ZA
DOBER DAN

2.3.1 Lahko z napisom na majici tudi vznemirimo bralca?

V zadnjih letih je postalo zelo moderno nošenje majic s smešnimi, pomenljivimi in unikatnimi napisi. Z njimi nosilec majice sporoča svoje mnenje, svoj pogled na določeno tematiko, včasih celo kakšno novico, počutje ...

Nedavno je bil zanimiv odziv medijev na majico, ki jo je ob pogovoru z novinarjem nosila infektologinja dr. Mateja Logar, ki je nosila majico z napisom: "Ne morem pozdraviti neumnosti, lahko pa jo pomirim, paraliziram in intubiram."

Slika 3: Sporočilo na majici.

Vir: URL: <https://www.zurnal24.si/magazin/bizarno/infektologinja-logarjeva-preko-majice-komunicira-z-javnostjo-353480>, 24.3.2021)

Napisi na majicah lahko v človeku zbudijo nelagodje. Nekoliko manj smo občutljivi na izraze, ki so zapisani v angleškem jeziku, kot če bi bilo sporočilo zapisano v slovenščini. Provokativni napisi, ki pri bralcu vzbujajo sram ali neprijeten občutek, vsekakor ne sodijo v šolsko okolje, ki naj bi bilo varno okolje za oblikovanje otrokove osebnosti. Vprašani učitelji so v veliki meri (70 %) označili provokativne napise kot neprimerne za šolsko okolje in menijo, da takšna podoba vpliva na komunikacijo med vrstniki. Medtem ko učenci na provokativne napise ne gledajo enako, saj bi se nad provokativnim napisom na majici zgrozilo le 15 % učencev in bi jo označili kot neprimerno za v šolo. 36 % učencem bi se zdel napis smešen, 14 % pa bi jih bilo nad napisom navdušenih in bi želeli imeti enako majico.

Včasih lahko z napisi na majicah tudi sporočamo svoje počutje. Sklepava, da žalosten napis na naši majici okolici sporoča, da smo tisti dan slabe volje. Je pa res, da veliko ljudi ne mara takšnih majic. Verjameva, da če bi nosili majico z motivacijskim napisom ali pa s smešno sliko, bi bili tisti dan zagotovo zelo dobre volje. Mogoče bi lahko s pozitivnim napisom na majici celo osrečili koga, ki ima slab dan.

Učitelji na OŠ Radlje so v anketi potrdili, da jih pozitivni napisi in podobe spravijo v dobro razpoloženje, tako jih meni 52 %. Učitelji so predlagali naslednje misli za majice, ki bi motivirale in polepšale dan: Go confidently in direction of your dreams; Dneva ne moreš zadržati, zato ga izkoristi; Nasmej se, ker si lepa!; Lepa beseda lepo mesto najde.; Logično je, da je zame logično logično.; Ne počni drugim tistega, kar ne želiš, da bi drugi počeli tebi.; Sledi svojim sanjam.

3 BARVE OBLAČIL

Barve so pomemben del vizualne komunikacije. Na podlagi barve si velikokrat ustvarimo svoje mnenje. Barve nas privlačijo ali odbijajo. Vsaka izmed barv ima svoj pomen in v nas vzbuja svojstveno čustveno reakcijo. Seveda pa se te reakcije lahko od človeka do človeka razlikujejo, saj imamo ljudje različne izkušnje. Pri ženskah je najbolj priljubljena barva modra, pri moških pa siva. Najmanj simpatij pa moški gojijo do oblek oranžne, zelene in vijolične barve, ženske pa do rjave, oranžne, črne, vijolične in zelene barve. (Trstenjak, 1996, 310-319)

Barve vsekakor vplivajo na čustva ali obratno, glede na svoje trenutno čustveno razpoloženje izberemo določeno barvo obleke.

»Vse znane fraze, ki jih uporabljamo v vsakdanjem življenju (»rdeč od jeze«, »zelen od strahu«, »pozelenel od zavisti« ...), izvirajo iz vpliva barv na naše počutje. Uporabljamo jih, čeprav pri tem velikokrat ne razmišljamo o njihovem izvoru. Barve vplivajo na naše počutje posredno. Vpliv imajo namreč na naše hormonsko ravnovesje ali neravnovesje, ki pa neposredno vpliva na naše občutke in čustva. Nekatere barve pomirjajo naše misli, druge spodbujajo naše mišljenje in posledično tudi delovanje naših možganov.« (Bilban, 2015, 28)

Zato imajo barve velik pomen v tekstilni industriji, pri oglaševanju, trgovini ...

Pomen barv se razlikuje tudi od kulture do kulture.

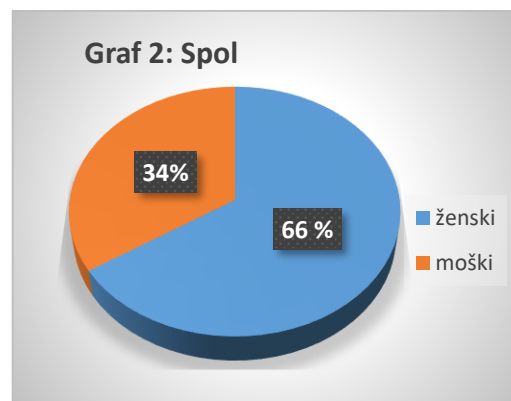
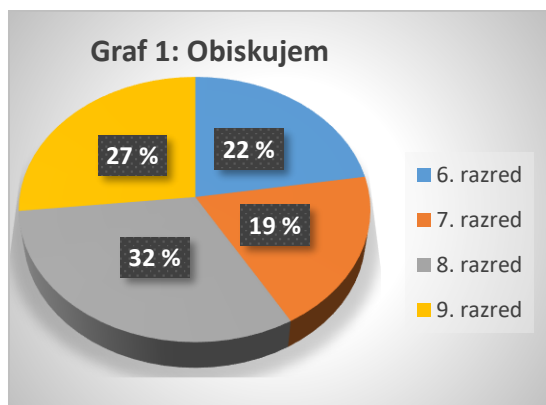
Dr. Bilban, specialist medicine dela, je v tabeli predstavil, kakšne asociacije dobimo ob posamezni barvi in kakšen fizičen učinek imajo te barve na človeka. (Bilban, 2015, 34)

	Pozitivne asociacije	Negativne asociacije	Fizični učinek
RDEČA	sreča, agresivnost, impulzivnost, optimizem, moč, moškost, strast ...	eksplozivnost, smrt, vojna, kri, hudič, anarhija ...	toplota, poveča delovanje srca, v kri sprošča adrenalin ...
ORANŽNA	kommunikacija, ženitev, ambicije, vedrost, bogastvo ...	zlovoljnost ...	toplota, počutje ob ognju ali kaminu ...
RUMENA	veselost, razsvetljenost, sončnost, inteligenca, mladost	strahopetnost, izdajalstvo ...	lahkotnost ...
ZELENA	narava, rodnost, življenje, upanje, stabilnost, varnost ...	razpadanje, plesen, sovražnik, ljubosumje ...	utišanje in umiranje ...
MODRA	poduhovljenost, ženskost, konservativnost, pobožnost, pravica, racionalnost	melanholija, temačnost, dvom ...	hlad, pomiritev, počitek ...
ŠKRLATNA	kraljevskost, lojalnost, moč, resnica, religija	pohlep, dekadence, pokora, žalost, skrivnostnost ...	fantaziranje ...
RJAVA	organskost, zemeljskost, trdnost, zdravje, korist, kompaktnost	vulgarnost, neplodnost, ubožstvo	svetli odtenki vzbujajo občutja zdravja in dobrega počutja
ČRNA	neprodornost, razlikovanje, eleganca, temnost	smrt, bolezen, obup, zanikanje, notranja tišina, zlo, greh ...	
BELA	čistost, osvežitev, popolnost, resnica, neskončna svetloba ...	praznina, absolutna tišina, prazen ...	
SIVA	avtonomija, nevtralnost ...	neodločnost, strah, monotonija, depresija, starost ...	hlad, umazanost ...

Slika 4: Tabela pozitivnih in negativnih asociacij na barve
(Vir: Bilban, 2015, 28)

4 RAZISKOVALNI DEL

Zastavljene hipoteze sva preverili tako, da sva izvedli anketo med učenci 6., 7. 8. in 9. razredov (Graf 1 in Graf 2) in učitelji predmetne stopnje OŠ Radlje ob Dravi. Zbrali sva slikovni material majic, ki so jih na naključni dan imeli oblečene učenci.

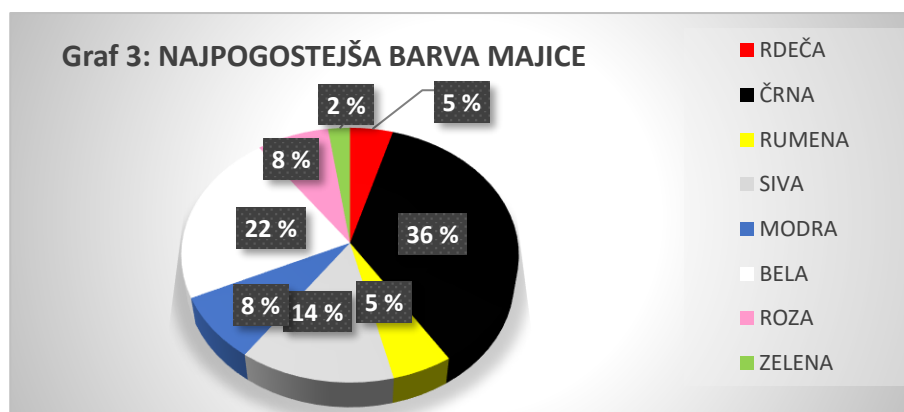

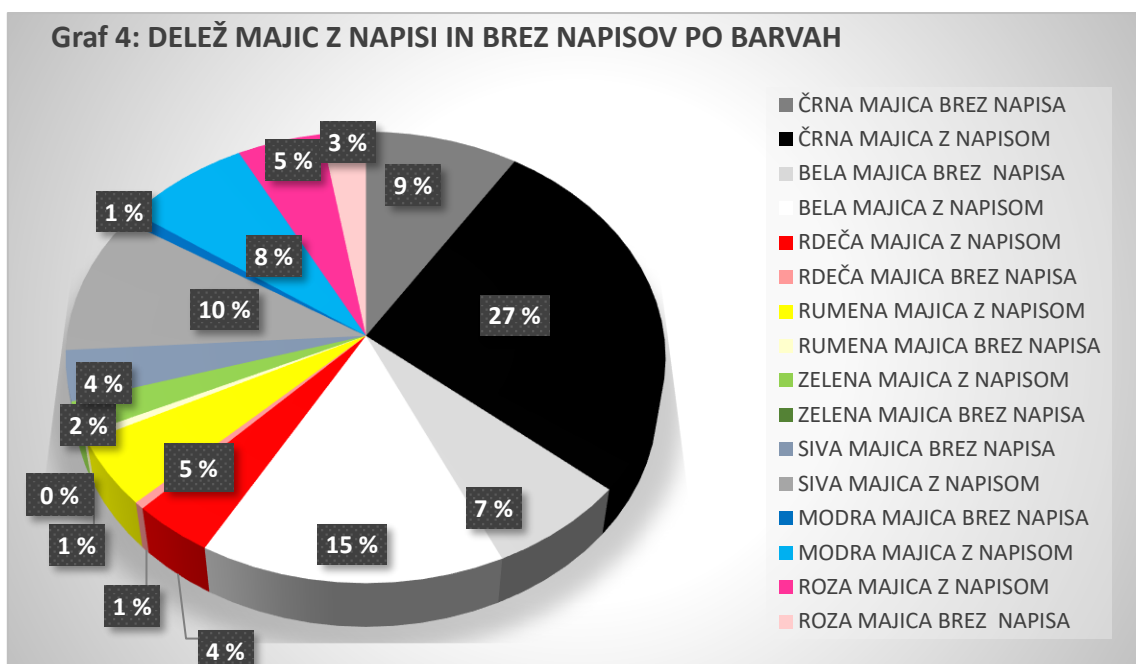
Pri analizi podatkov sva ob zapisu majice imele v mislih majice, puloverje in hoodie.

4.1 H1: NAJVEČ UČENCEV PREDMETNE STOPNJE NA ŠOLI NAJRAJE NOSI ČRNE MAJICE Z NAPISOM ALI S PODOBO.

S to hipotezo sva želeli dokazati, da je med učenci najbolj priljubljena črna barva in da je ta majica v večini primerov potiskana z napisom.

V raziskavo sva zajeli 132 majic in puloverjev učencev od 6. do 9. razreda. Majice sva fotografirali in na podlagi slikovnega gradiva opravili analizo (Graf 3). 36 % vseh majic je bilo črnih, kar je bilo največ med vsemi barvami. Kombinacijo napisa na črni majici je imelo 27 % učencev, ostalih 9 % je imelo enobarvno majico ali majico s fotografijo. 15 % učencev je imelo belo majico z napisi, 10 % učencev sivo majico z napisom, 7,5 % pa modro majico z napisom. (Graf 4)

Ugotovili sva, da je res najpogostejše zastopana barva črna in da ima večina teh majic sporočilo v obliki besedila.

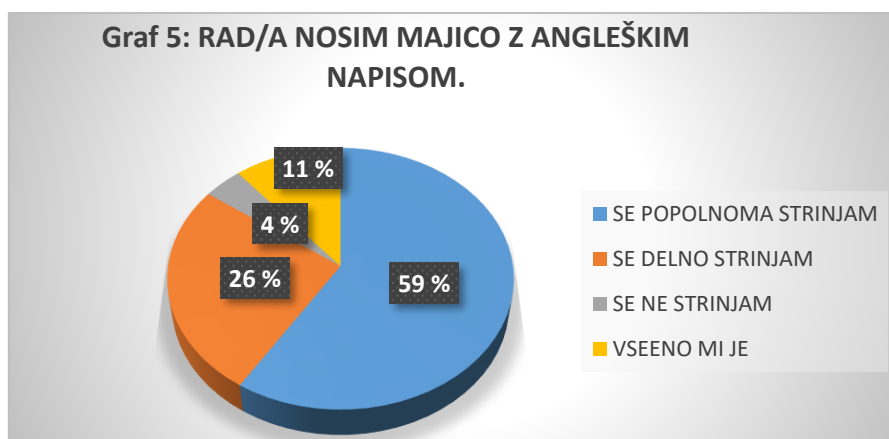
Hipotezo sva potrdili.

Med raziskovanjem sva ugotovili, da bi bilo dobro pridobiti še večji vzorec oblačil, tako da bi fotografirali majice še kateri drugi dan.

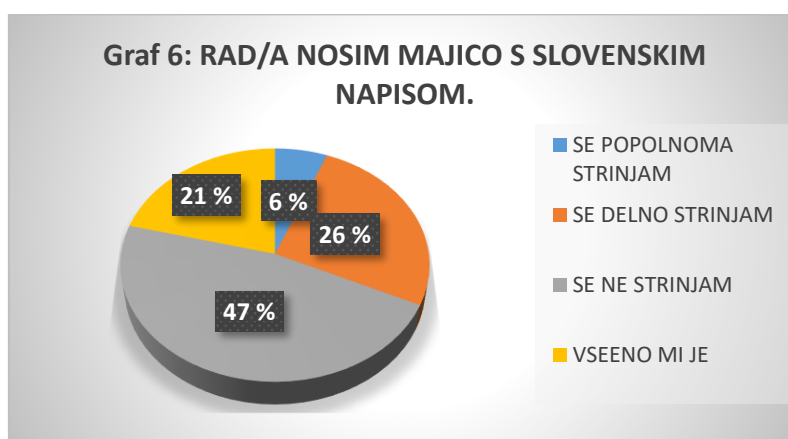
4.2 H2: UČENCI RAJE NOSIMO MAJICE Z ANGLEŠKIMI NAPISI KOT S SLOVENSKIMI.

Ker sva med napisi na majicah najpogostejše videli napise v angleškem jeziku, sva sklepali, da imamo mladi raje angleške napise kot slovenske. Zdi se nam, da se v angleškem jeziku določene stvari izrazijo bolje kot v slovenskem. S pomočjo anketnega vprašalnika sva želeli najino hipotezo potrditi. Anketirance sva vprašali, če imajo na majicah raje angleške napise ali slovenske.

Rezultati ankete so pokazali, da se 59 % učencev popolnoma strinja, da imajo na majici raje angleški napis, 26 % pa se s tem delno strinja. Le 4 % se s to trditvijo ne strinjajo. 11 % vprašanim pa je vseeno, v kakšnem jeziku je napis. (Graf 5)

V anketi sva učence tudi vprašali, če radi nosijo majice s slovenskimi napisi. S trditvijo se je popolnoma strinjalo le 6 % vprašanih, delno pa 26 %. Skoraj polovica (47 %) se s trditvijo ne strinja. 21 % pa je vseeno, če je na majici slovenski napis. (Graf 6) Ta rezultat naju žalosti, saj so napisi v slovenskem jeziku lahko zelo izvirni in smešni, sploh sedaj, ko si lahko sami kreiramo napis na majici, zato sva bili nekoliko razočarani nad nepriljubljenostjo slovenskih napisov.

Tudi med majicami, ki sva jih fotografirali, sva med vsemi 132. zasledili le eno s slovenskim napisom. Med črnimi majicami pa so bili vsi napisi v angleščini.

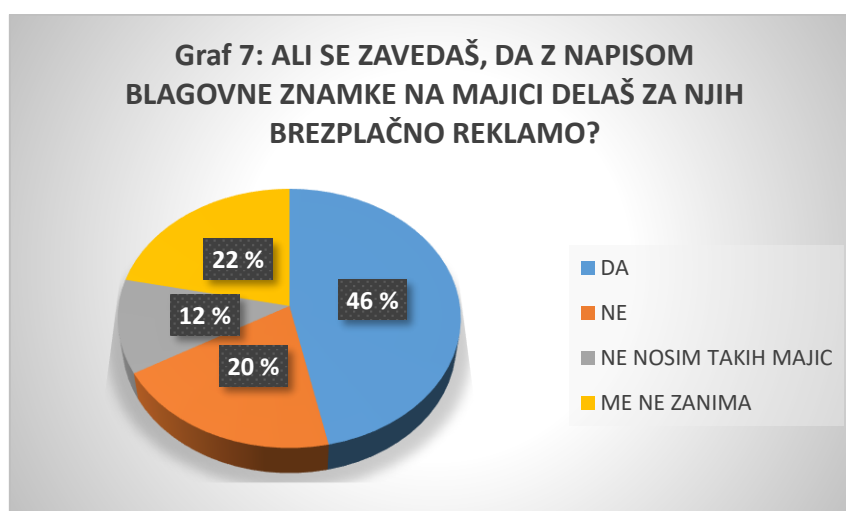
Dodatno potrditev hipoteze, da imajo mladi raje angleške napise kot slovenske, sva dobili tudi, ko so anketiranci sami napisali misel, ki bi jo najraje imeli na svoji majici.

59 % učencev je zapisalo napis v angleščini in 41 % napis v slovenščini. Med učitelji pa sta bila v angleščini samo dva predloga, vsi ostali pa v slovenskem jeziku.

Hipotezo, da mladi raje nosimo majice z angleškimi napisi kot s slovenskimi, sva potrdili.

4.3 H3: VEČINA VPRAŠANIH UČENCEV VE, DA Z NAPISOM NA MAJICI DELAJO BREZPLAČNO REKLAMO ZA PODJETJA.

Podjetja so že zelo hitro ugotovila možnost promocije, ko so pričeli s tiskanjem napisov na majice. Danes takšno taktiko oglaševanja uporabljajo skoraj vsa podjetja s športnimi oblačili, različne trgovske verige npr. Adidas, Pull & Bear ... Tudi analiza fotografij majic je pokazala, da je takšnih, ki promovirajo blagovne znamke, veliko. Zanimalo naju je, če se učenci zavedajo, da ko oblečejo majico z napisom nekega podjetja, zanje delajo brezplačno reklamo.

Iz odgovorov v anketi sva ugotovili, da se skoraj polovica vprašanih zaveda, da delajo z napisi reklamo. Petina vprašanih pa se tega ni zavedala. (Graf 7)

Na podlagi odgovorov v anketi sva tudi ugotovili, da imajo učenci radi dražje blagovne znamke (40 %), finančne možnosti pa jim nakup le teh omogočajo. 1 % vprašanih dražje blagovne znamke kupuje zato, ker se zaradi tega počuti večvrednega.

51 % vprašanih meni, da lastniki dražjih blagovnih znamk majic niso zaradi tega bolj priljubljeni pri sošolcih, 13 % pa jih je v to prepričanih.

Hipotezo, da se mladi zavedajo, da so njihove majice neke vrste reklamni panoji za podjetja, lahko potrdiva.

4.4 H4: VEČ KOT POLOVICA UČENCEV JE PREPRIČANIH, DA JIH POZITIVEN NAPIS/PODOBA NA MAJICI SPRAVI V DOBRO RAZPOLOŽENJE.

Zadnja leta so popularne majice z motivacijskimi napisi. Danes je možno dobiti majico z lastno mislijo, lastnim unikatnim napisom. Če lahko podjetja nas uporabijo za oglaševanje svoje blagovne znamke, lahko mi sami z dobrimi, motivacijskimi napisi med ljudi prinašamo dobro razpoloženje.

S hipotezo sva želeli dokazati, da pozitivni, motivacijski napisi mlade navdihnejo in jim polepšajo dan, da je pomembno, da imamo na majicah napis, ki v nas vzbuja pozitivna čustva.

67,5 % vprašanih meni, da jih pozitiven napis spravi v dobro voljo, a polovica od teh (34,2 %) je v to popolnoma prepričana. 15 % vprašanih meni, da jih pozitivni napisi ne spravijo v dobro voljo. Iz odgovorov lahko sklepamo, da se jih 17,5 % ali slaba petina na napise na majici ne ozira in zanje nimajo posebnega pomena. (Graf 8)

Hipotezo sva potrdili.

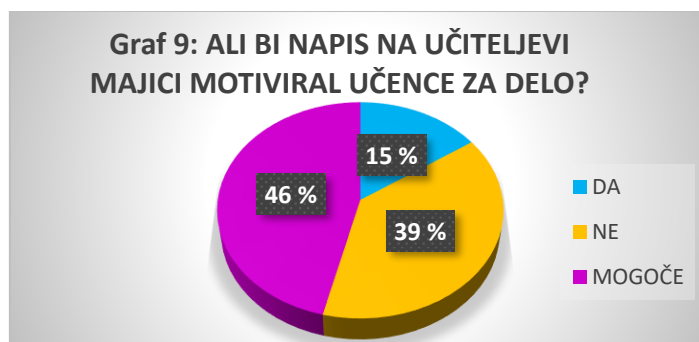
Učenci so predlagali zanimive zapise za majice, ki bi ljudi spravili v dobro razpoloženje: Šmeksi ko albert keksi; Treat people with kindness; Story of my life; Če zmorem jaz, zmoreš tudi ti!; Bodi to, kar si.; Verjemi v svoje sanje, nikoli ne obupaj.; A private life is a happy life ...

Tudi večina učiteljev (52 %) meni, da jih pozitivni napisi učencev spravijo v dobro voljo in smeh. Najprej so se spomnili na napise, ki jih nosijo devetošolci na majicah pred valetu.

Zanimalo naju je tudi, če imajo napisi na majicah učiteljev kakšen vpliv na pozitivno motivacijo učencev pri uri.

Večina učiteljev (46 %) meni, da bi mogoče kakšen napis lahko vzpodbudil motivacijo pri učencih. 39 % pa jih je prepričanih, da učitelji bolj kot z napisi na majicah

vzpodbujajo in motivirajo s svojim nastopom, odnosom do dela in do učencev ter s svojo strokovnostjo. (Graf 9)

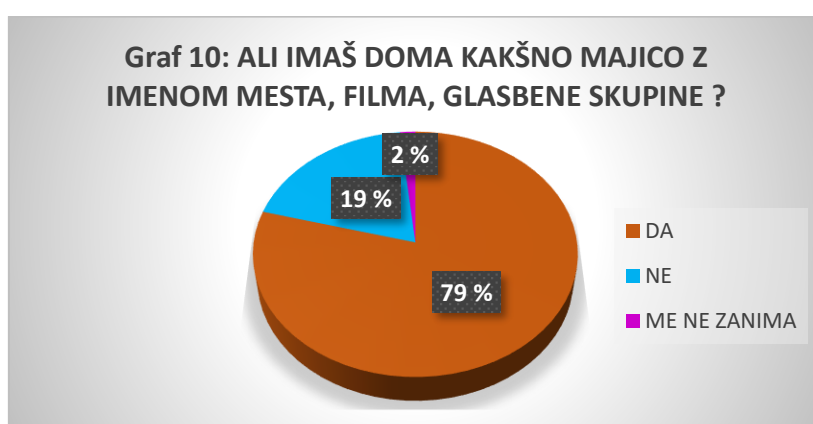

Učitelji so predlagali nekaj pozitivnih, motivacijskih napisov, ki bi jih radi imeli napisane na majicah: Go confidently in direction of your dreams; Dneva ne moreš zadržati, zato ga izkoristi.; Posezi po zvezdah; Če padeš, vstani in pojdi naprej; Nasmej se, ker si lepa ...

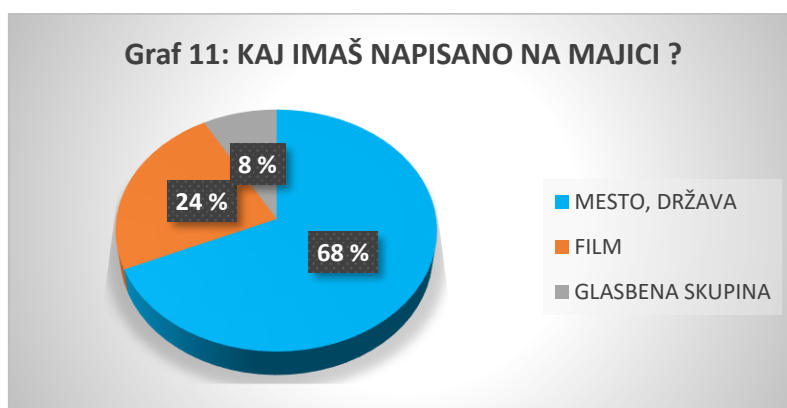
4.5 H5: VEČINA LASTNIKOV MAJIC Z NAPISOM MESTA, DRŽAVE, FILMA ALI GLASBENE SKUPINE JE TO MESTO OBISKALO ALI PA SO SI FILM OGLEDALI OZ. POSLUŠAJO TO GLASBENO SKUPINO.

S to hipotezo sva želeli dokazati, da so ljubitelji filmov ali mest navdušeni nad tem oz. da so tak film pogledali, ali da so v tem mestu že bili, saj imajo majico kot spomin nanjo.

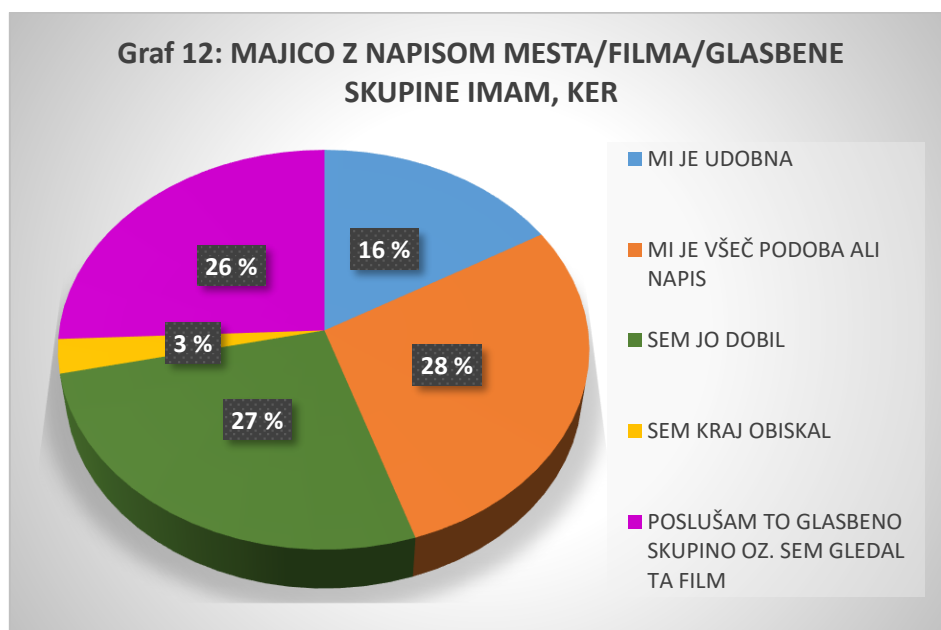
79 % vseh vprašanih ima doma majico ali pullover z napisom mesta ali filma. Nekateri imajo doma več takšnih majic z imeni mest in filmov. (Graf 10)

Največ, torej 67 % tistih, ki imajo doma takšne majice, jih ima z napisi mest, držav. Med njimi sta najpogostejša napisa New York in London. 40 % majic je z napisom ali podobo najljubših filmov, med njimi je najpogostejše napis Harry Potter in le 8 % je majic glasbenih skupin npr. One Direction, ACDC. (Graf 11)

Sklepali sva, da imajo učenci doma takšne majice, ker so kraj na majici obiskali in jo imajo kot spominek, ali so film gledali ali pa poslušajo glasbo glasbene skupine, ki jo imajo na majici. 29 % vprašanih učencev je napisalo, da imajo to majico samo zato, ker jim je film ali glasbena skupina všeč ali pa so mesto tudi obiskali. Ostalih 71 % pa ima majico zato, ker so jo dobili, ali jim je udobna, ali ker jim je bil všeč napis na majici. (Graf 12)

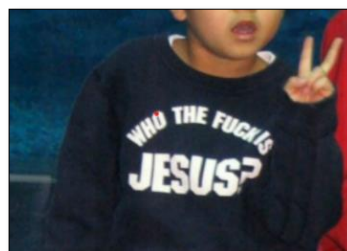
Hipotezo sva ovrgli.

4.6 H6: VEČINA UČITELJEV MENI, DA UČENCI NOSIJO MAJICE S PRIMERNIMI NAPISI IN DA POSEBNA PRAVILA OBLAČENJA ZA UČENCE NA ŠOLI NISO POTREBNA.

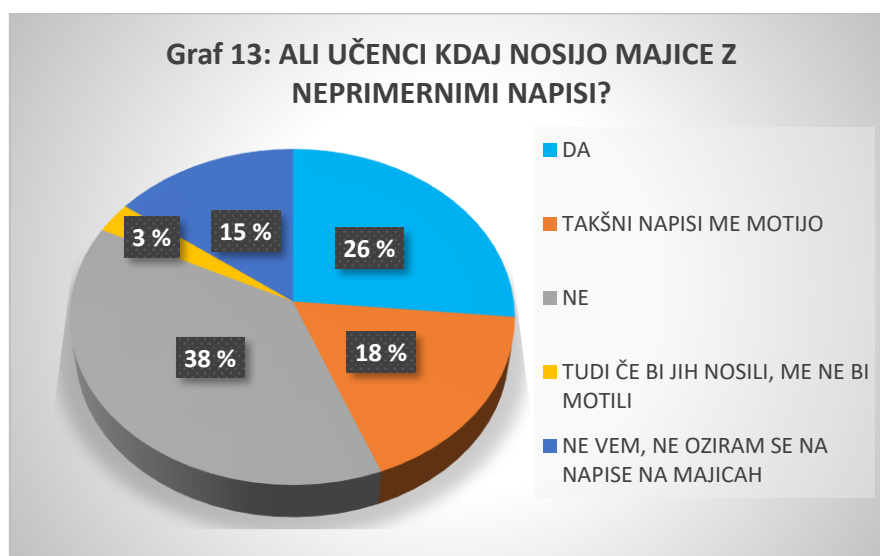
Ker se v vsej poplavi majic z napisi najdejo tudi takšni s provokativnim, dvoumnim ali žaljivim pomenom, naju je zanimalo, ali učenci majice s takšnimi napisi nosijo v šolo. Če jih nosijo, ali učence in učitelje takšne majice motijo oziroma ali jih sploh opazijo. Če se to pojavlja, ali je potrebno na naši šoli uvesti posebna pravila oblačenja.

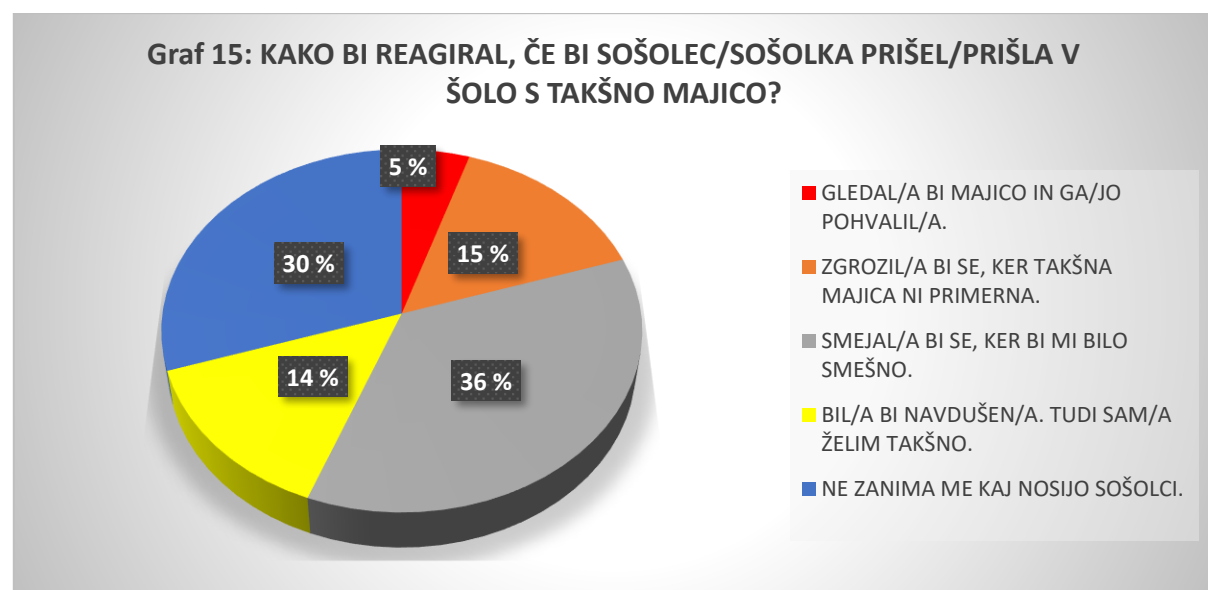
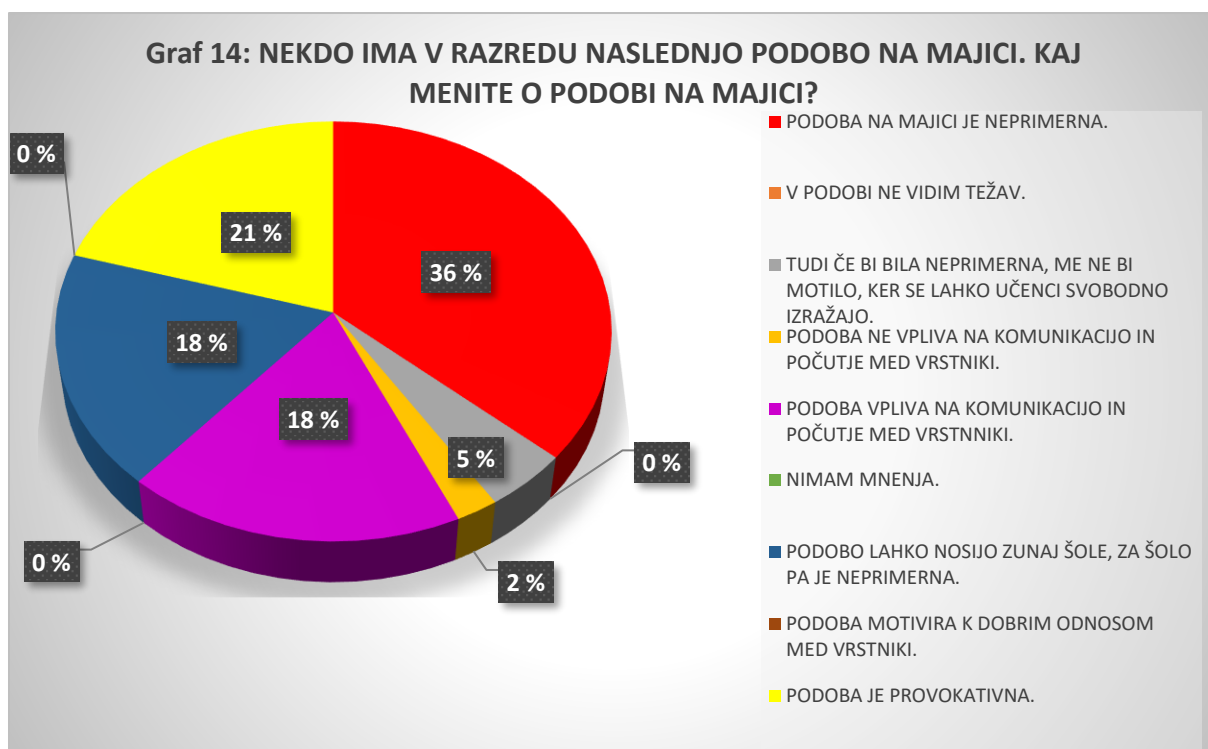
Učitelji so izpostavili, da občasno zasledijo neprimerne zapise na majicah. Takšnih učiteljev je 26 % in za 18 % vprašanih so takšni napisi moteči. 38 % vseh vprašanih pa takšnih napisov ne opazijo. (Graf 13) Med tistimi, ki so neprimerne napise opazili, so najpogostejše izpostavili napise Fuck, Fuck you, Fuck bitch, Fuck korona ... Dejali so, da v njih takšni napisi vzbujajo nelagodje.

Ravno takšen napis sva izbrali v anketi in ugotavljali, kakšno je mnenje učiteljev, kako takšen napis vpliva na učitelje in učence.

Slika 5: Napis v anketi učiteljev (levo) in napis v anketi učencev.

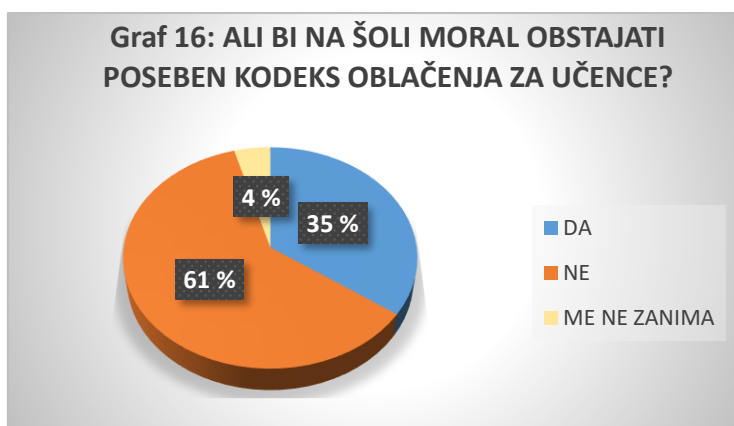

Večina učiteljev (36 %) meni, da je napis na majici neprimeren, petina meni, da je podoba provokativna in da vpliva na komunikacijo in razpoloženje med vrstniki. 18 % jih meni, da napis lahko nosijo, a izven šole. (Graf 14) Učenci bi se podobni provokativni podobi smejali (36 %), 14 % bi bila navdušena in bi želela enako. Le 15 % učencem se takšna majica ne zdi primerna. (Graf 15)

V analizi 132. majic sva ugotovili, da so bile med njimi tudi takšne z neprimerno vsebino.

Kljub vsem ugotovitvam učitelji menijo, da posebni kodeks oblačenja za učence na šoli ni potreben. (Graf 16)

Hipotezo sva potrdili, saj večina učiteljev (38 %) meni, da učenci ne nosimo neprimernih napisov in da poseben kodeks oblačenja na šoli ni potreben.

REZULTATI

Med raziskovanjem sva ugotovili, da nama je precej težav povzročala epidemija, saj nama je bil velikokrat otežen neposredni stik z vrstniki, zato sva iskali nove poti za komunikacijo. Anketo sva izvedli s spletnim orodjem Forms. Fotografije majic sva pridobili s pomočjo učiteljice in vrstnikov, ki so nama sami posredovali fotografije majic preko Teamsa. Ker je večina aktivnosti potekala spletno, se je na anketo odzvalo manj učencev, kot bi se jih sicer. Tudi sicer se je dogajalo, da nama je občasno ponagajala internetna povezava. Rezultatov svoje raziskave nisva mogli predstaviti vsem sodelujočim razredom v živo, jih bova pa takoj, ko bo to mogoče opraviti.

A vse te nenavadne razmere naju niso odvrnile od raziskovanja. Z zanimanjem sva zbirali informacije in potrdili ali ovrgli naslednje hipoteze.

HIPOTEZA 1: Največ učencev predmetne stopnje na šoli najraje nosi črne majice ali puloverje z napisom ali podobo. **POTRJENA**

HIPOTEZA 2: Učenci raje nosimo majice z angleški napisi kot s slovenskimi. **POTRJENA**

HIPOTEZA 3: Večina vprašanih učencev ve, da z napisom na majici delajo brezplačno reklamo za podjetja. **POTRJENA**

HIPOTEZA 4: Več kot polovica učencev je prepričanih, da jih pozitiven napis/podoba na majici spravi v dobro razpoloženje. **POTRJENA**

HIPOTEZA 5: Večina lastnikov majic z napisom mesta, države, filma ali glasbene skupine je to mesto obiskalo ali pa so si film ogledali oz. poslušajo to glasbeno skupino. **OVRŽENA**

HIPOTEZA 6: Večina učiteljev meni, da učenci nosijo majice s primernimi napisi in da posebna pravila oblačenja za učence na šoli niso potrebna. **POTRJENA**

ZAKLJUČEK

Raziskovanje napisov na majicah najinih vrstnikov je predstavljalo pravi izziv. Spoznali sva, kako se opravi raziskovalno delo. Naučili sva se, kako nujno je, da se spletni viri berejo kritično in se na podlagi tega presodi, katero informacijo uporabiti in katero ne. Naučili sva se tudi, da je pomembno, da so vprašanja v anketi dobro postavljena, saj le tako lahko dobiš uporabne podatke, s pomočjo katerih lahko potrdiš ali ovržeš postavljene hipoteze.

Ob koncu raziskovanja lahko izpostavimo naslednje zaključke:

1. V raziskavi sva zasledili nekaj napisov na majicah, ki so za šolski prostor neprimerni, saj v bralcu zbudajo neprijeten občutek, sram in nelagodje. Na sestanku šolske skupnosti bi predlagali, da se o tej temi pogovorimo. Kljub vsemu da so učenci in učitelji, ki jih slednji napisi motijo v manjšini, je prav, da v šolskem prostoru niso izpostavljeni negativnim občutkom, saj naj bi bil šolski prostor varno in vzpodbudno okolje. Če bi se izkazala potreba, bi predlagali, da se v Pravila šolskega reda doda tudi opomba na omenjeno temo. Na takšen način bi še bolj podkrepili vrednote, ki jih imamo posebej izpostavljene v Vzgojnem načrtu: spoštovanje do sebe, drugih, dobra medsebojna komunikacija, ki je lahko izražena tudi skozi napisano besedo na majici.
2. Večina učencev je navdušena nad napisi na majicah v angleščini. Razmišljali sva, da bi angleške napise prevedli v slovenščino in jih predstavili učencem. Na takšen način bi jim predstavili, da so lahko tudi napisi v maternem jeziku zelo zanimivi in zabavni. Zanimiv bi bil tudi odziv učencev na napise, ki so provokativne narave in so zapisani v angleščini.
3. Na podlagi zbranih podatkov sva izdelali lastno majico z napisom, ob katerem se bralec nasmeji. Izmed zbranih predlogov so nastali trije primeri. Barva majice je modra, saj sva po raziskavah iz literature ugotovili, da je med najbolj priljubljenimi barvami pri ženskah in pri moških modra barva. Tudi v najini raziskavi se je po priljubljenosti modra barva uvrstila na tretje mesto, takoj za črno in belo barvo. Modra barva nas pomiri, spominja nas na morje in nebo, hkrati pa nas spominja na modrost in resnico. Simbolizira tudi zaupanje in krepi ustvarjalnost.

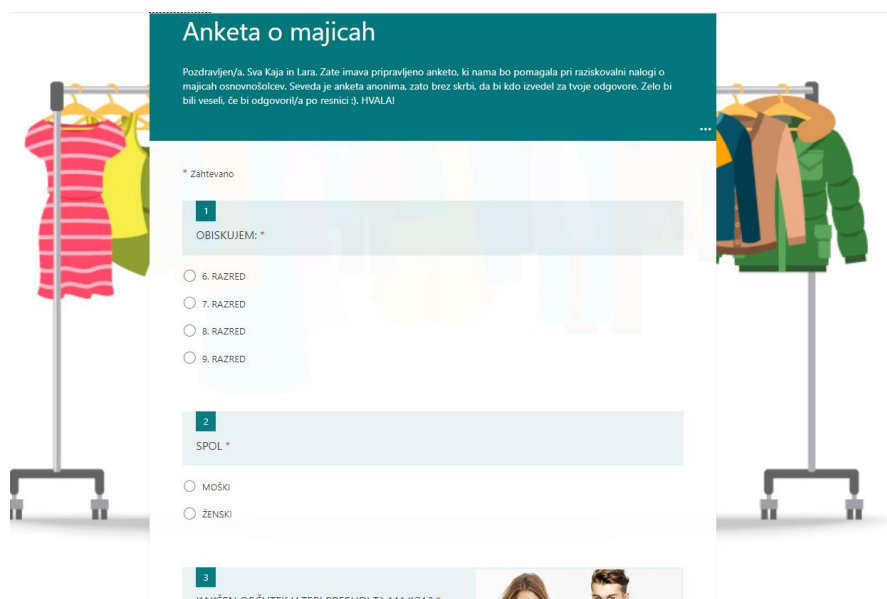
VIRI IN LITERATURA

- A Brief History of the Hoodie. URL: <https://www.iffleyroad.com/blogs/journal/a-brief-history-of-the-hoodie> (13. 2. 2021)
- Bilban, M., 2015. Lastnosti barv. URL: https://www.zvd.si/media/medialibrary/2016/08/DV-2-2015_Lastnosti_barv.pdf (12. 2. 2021)
- History of sweatshirt. <https://vintagesweatshirt.com/pages/history-of-sweatshirt> (13. 2. 2021)
- Jelnikar, Ž., 2019. Kratka zgodba o nastanku majic. URL: <https://www.sinaj.si/majice-imaajo-dolgo-zgodovino> (5. 12. 2020).
- Kaj sporoča barva vaše obleke? 2016. URL: <https://elle.metropolitan.si/lifestyle/kaj-sporoca-barva-vase-obleke/> (13. 2. 2021)
- Kovačev, A. N., 1997. Govorica barv. Prešernova družba, Ljubljana.
- Majice imajo dolgo zgodovino. URL: <https://www.sinaj.si/majice-imaajo-dolgo-zgodovino> (15. 12. 2020).
- Mehle, B., 2006. Kako smo dobili eno izmed najbolj priljubljenih oblačil. URL: <https://www.dnevnik.si/132786> (15. 1. 2021)
- Perme, T., 2012. Evangelizacija na majici. URL: <https://druzina.si/ICD/spletnastran.nsf/clanek/61-7-MladiVal-4> (5. 12. 2020).
- Pravila šolskega reda 2014/2015. Osnovna šola Miklavž na Dravskem polju. URL: <http://www.sola-miklavz.si/files/2015/03/Pravila-solskega-reda1.pdf> (24. 2. 2021)
- Pravila šolskega reda Osnovne šole Muta. URL: http://www.osmuta.si/files/2015/08/pravila_solskega_reda_2014.pdf (24. 2. 2021)
- Pravila šolskega reda osnovne šole Radlje ob Dravi. URL: http://www.osradlje.si/wp-content/uploads/Pravila_%C5%A1olskega_reda-nova-2016-17-docx.pdf (24. 2. 2021)
- Pravila šolskega reda. Osnovna šola Čepovan. URL: <http://www2.arnes.si/~osngcep1/pravila.htm> (24. 2. 2021)
- Pravila šolskega reda. Osnovna šola Hruševac Šentjur. URL: <https://www.hrusevec.si/Pravila-solskega-reda/> (24. 2. 2021)
- Pravila šolskega reda. Osnovna šola Ludvika Pliberška Maribor. URL: [https://www.ludvik.si/arhiv/www.ludvik.si/uploads/files/Pravila_solskega_reda_2010_11\(1\).pdf](https://www.ludvik.si/arhiv/www.ludvik.si/uploads/files/Pravila_solskega_reda_2010_11(1).pdf) (24. 2. 2021)
- Pravila šolskega reda. Osnovna šola Šentilj. URL: http://www.ossentilj.si/files/2010/01/PRAVILA_SOLSKEGA_REDA_2012.pdf (24. 2. 2021)
- Pravila šolskega reda. Publikacija OŠ Slave Klavore Maribor 2015/2016. URL: http://www.solaklavora.si/files/2016/03/pravila_solskega_reda.pdf (24. 2. 2021)
- Sweater. URL: <https://www.britannica.com/topic/sweater> (13. 2. 2021)
- T - shirt. URL: <https://en.wikipedia.org/wiki/T-shirt> (18. 1. 2021)

- The funniest, chicest ways celebs have made their point very clear via a slogan T-shirt. ULR: <https://www.glamourmagazine.co.uk/gallery/celebrity-slogan-t-shirts> (15. 1. 2021)
- Trstenjak, A., 1996. Psihologija barv. Inštitut Antona Trstenjaka, Ljubljana.

PRILOGE

PRILOGA 1: ANKETA ZA UČENCE

Anketa o majicah

Pozdravljeni/a, Sva Kaja in Lara. Zate imava pripravljeno anketo, ki nama bo pomagala pri raziskovalni nalogi o majicah osnovnošolcev. Seveda je anketa anonimna, zato brez skrbi, da bi kdo izvedel za tvoje odgovore. Zelo bi bili veseli, če bi odgovorili/a po resnici 3. HVALA!

* Zahtevano

1

OBISKUJEM: *

☐ 6. RAZRED

☐ 7. RAZRED

☐ 8. RAZRED

☐ 9. RAZRED

2

SPOL *

☐ MOŠKI

☐ ŽENSKI

3

KAKŠEN OBČUTEK V TEBI PREBUDI TA MAJICA? *

1. KATERI RAZRED OBISKUJEŠ?
 - ☐ 6. razred
 - ☐ 7. razred
 - ☐ 8. razred
 - ☐ 9. razred
2. SPOL
 - ☐ ženski
 - ☐ moški
3. SI BOLJ PRILJUBLJEN PRI SOŠOLCIH, ČE NOSIŠ MAJICE DRAŽJIH BLAGOVNIH ZNAMK?
 - ☐ da
 - ☐ ne
 - ☐ me ne zanima
4. ZAKAJ KUPUJEŠ OZ. NE KUPUJEŠ DRAGE BLAGOVNE ZNAMKE?
 - ☐ Kupujem jih, ker so mi všeč (mi finance dopuščajo).
 - ☐ Kupujem jih, ker se z njimi počutim večvredno.
 - ☐ Ne kupujem jih, ker me ne zanimajo (mi niso všeč).
 - ☐ Ne kupujem jih, ker mi starši ne pustijo (bi jih pa rad).
 - ☐ Ne kupujem jih, ker mi finance ne dopuščajo.
5. ČE BI IMEL NA VOLJO TE ZNAMKE/TRGOVINE, ZA KATERO BI SE ODLOČIL?
 - ☐ Pull&Bear
 - ☐ Adidas
 - ☐ New Yorker

- Tommy Hilfiger
 - Primark
 - Under Armour
 - nič od tega
6. ALI SE ZAVEDAŠ, DA Z NAPISOM BLAGOVNE ZNAMKE NA MAJICI DELAŠ ZA NJIH BREZPLAČNO REKLAMO?
- da
 - ne
 - ne nosim takih majic
 - me ne zanima
7. ČE NOSIM MAJICO ČRNE BARVE, SEM TISTI DAN SLABE VOLJE.
- da
 - ne
 - ne vem
8. ČE NOSIM TOPLO BARVO MAJICE, SEM TISTI DAN BOLJ ŽIVAHEN/A. (RUMENA, ZELENA, ROZA ...)
- da
 - ne
 - ne vem
9. PRI VSAKI BARVI IZBERI, KAKO TI JE VŠEČ (1 - NI MI VŠEČ, 5 - ZELO MI JE VŠEČ)
- črna 1 2 3 4 5
 - bela 1 2 3 4 5
 - modra 1 2 3 4 5
 - roza 1 2 3 4 5
 - rumena 1 2 3 4 5
10. ALI IMAŠ DOMA KAKŠNO MAJICO Z IMENOM MESTA, FILMA ALI GLASBENE SKUPINE? (NY, LONDON, RADLJE, LJUBLJANA, STRANGER THINGS, HARRY POTTER...)
- da
 - ne
 - me ne zanima
11. ČE SI NA PREJŠNJE VPRAŠANJE ODGOVORIL Z DA, NAPIŠI IME MESTA/DRŽAVE/FILMA .
12. ČE SI NA VPRAŠANJE (ŠT.10) ODGOVORIL Z DA, ODGOVORI, ZAKAJ IMAŠ MAJICO Z IMENOM MESTA/FILMA, GLASBENE SKUPINE.
- Imam jo, ker mi je udobna.
 - Imam jo, ker mi je všeč podoba/napis na njej.
 - Imam jo, ker sem jo dobil/a.
 - Imam jo, ker sem kraj obiskal/a.
 - Poslušam to glasbeno skupino, sem gledal/a ta film.
13. ČE BI LAHKO NAREDIL/A SVOJO MAJICO, KAKŠEN NAPIS BI BIL NA NJEJ. (NAPIŠI NAPIS - LAHKO JE V SLOVENSKEM ALI TUJEM JEZIKU)

14. KDO IZBERE, KATERO MAJICO BOŠ NOSIL?

- sam/a
- starši
- sam/a in starši
- drugo

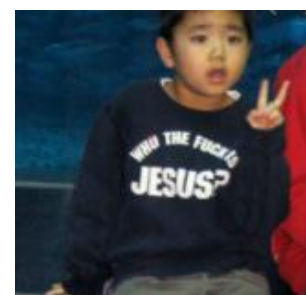
15. TVOJA REAKCIJA, ČE BI UČITELJ PRIŠEL V RAZRED S TAKŠNO MAJICO.

- Gledal/a bi majico in ne bi sodeloval/a.
- Zgrozil bi se, ker taka majica ni primerna.
- Poslušal bi razlago učitelja.
- Smejal bi se, ker bi bilo smešno.
- Bil bi navdušen.
- Ne zanima me, kaj nosijo učitelji.

16. TVOJA REAKCIJA, ČE BI SOŠOLEC PRIŠEL V RAZRED S TAKŠNO MAJICO.

- Gledal/a bi majico in ne bi sodeloval/a.
- Zgrozil bi se, ker taka majica ni primerna.
- Poslušal bi razlago učitelja.
- Smejal bi se, ker bi bilo smešno.
- Bil bi navdušen.
- Ne zanima me, kaj nosijo sošolci.

17. RAD/A NOSIM MAJICO Z ANGLEŠKIM NAPISOM .

- Se popolnoma strinjam.
- Se delno strinjam.
- Se ne strinjam.
- Vseeno mi je.

18. BOLJ SO MI VŠEČ MAJICE S SLOVENSKIMI NAPISI.

- Se popolnoma strinjam.
- Se delno strinjam.
- Se ne strinjam.
- Vseeno mi je.

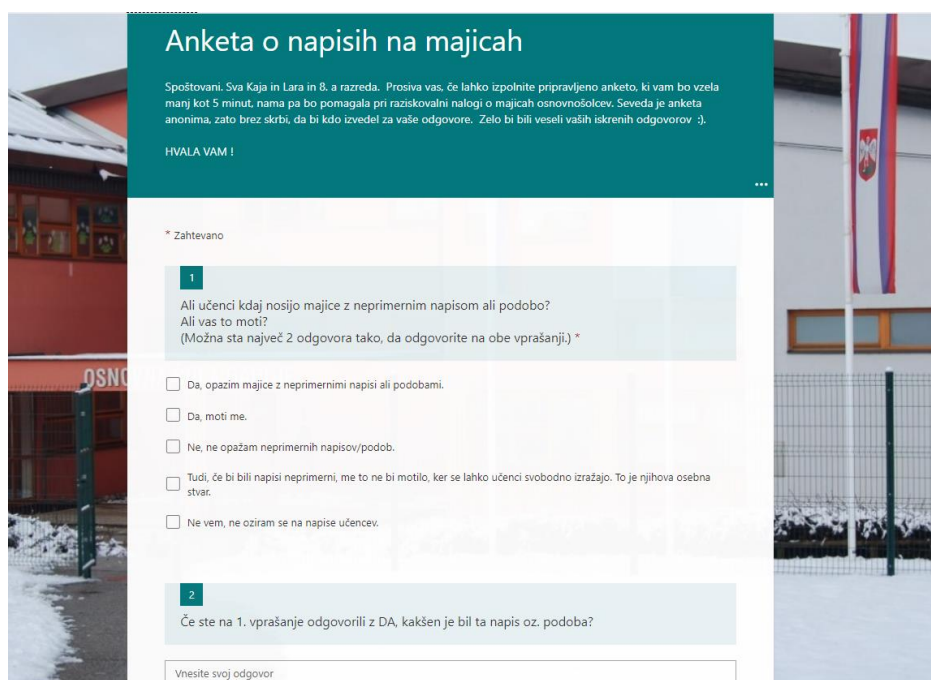
19. NISO MI VŠEČ ŽALJIVI NAPISI.

- Se popolnoma strinjam.
- Se delno strinjam.
- Se ne strinjam.
- Vseeno mi je.

20. POZITIVEN NAPIS/SLIKA NA MAJICI ME SPRAVI V DOBRO VOLJO.

- Se popolnoma strinjam.
- Se delno strinjam.
- Se ne strinjam.
- Vseeno mi je.

PRILOGA 2: ANKETA ZA UČITELJE

Anketa o napisih na majicah

Spoštovani, Sva Kaja in Lara in 8. a razreda. Prosim vas, če lahko izpolnite pripravljeno anketo, ki vam bo vzela manj kot 5 minut, nama pa bo pomagala pri raziskovalni nalogi o majicah osnovnošolcev. Seveda je anketa anonimna, zato brez skrbi, da bi kdo izvedel za vaše odgovore. Zelo bi bili veseli vaših iskrenih odgovorov :).

HVALA VAM !

* Zahtevano

1

Ali učenci kdaj nosijo majice z neprimernim napisom ali podobo?
Ali vas to moti?
(Možna sta največ 2 odgovora tako, da odgovorite na obe vprašanji.) *

☐ Da, opazim majice z neprimernimi napisi ali podobami.

☐ Da, moti me.

☐ Ne, ne opažam neprimernih napisov/podob.

☐ Tudi če bi bili napisi neprimerni, me to ne bi motilo, ker se lahko učenci svobodno izražajo. To je njihova osebna stvar.

☐ Ne vem, ne oziram se na napise učencev.

2

Če ste na 1. vprašanje odgovorili z DA, kakšen je bil ta napis oz. podoba?

Vnesite svoj odgovor

1. Ali učenci kdaj nosijo majice z neprimernim napisom ali podobo? Ali vas to moti? (Možna sta največ 2 odgovora.)
 - Da, opazim majice z neprimernimi napisi ali podobami.
 - Da, moti me.
 - Ne, ne opažam neprimernih napisov/podob.
 - Tudi če bi bili napisi neprimerni, me to ne bi motilo, ker se lahko učenci svobodno izražajo.
 - To je njihova osebna stvar.
 - Ne vem, ne oziram se na napise učencev.

2. Če ste na 1. vprašanje odgovorili z DA, kakšen je bil ta napis oz. podoba.

3. Ali so vas kdaj kakšni napisi/podobe na majicah učencev spravili v dobro razpoloženje, v smeh?
 - Da.
 - Ne.
 - Ne vem, ne oziram se na napise učencev.

4. Če ste na 3. vprašanje odgovoril z DA, kakšen napis je bil na majici.

5. Kakšno je vaše mnenje glede napisov, ki jih nosijo na majicah učitelji? (Napisanih je nekaj iztočnic za razmislek.)

- So majice z napisi za učitelje (ne)primerne?
- Ali bi vas učenci bolj/manj poslušali, če bi imeli majico z zanimivo sliko ali napisom?
- Kakšen napis/podoba bi učence bolj motivirala za delo?

6. Nekdo ima v razredu naslednjo podobo na majici. Kaj menite o podobi na majici?

- Podoba se mi zdi neprimerna.
- V podobi ne vidim težav.
- Tudi, če bi bila podoba neprimerna, me to ne bi motilo, ker se lahko učenci svobodno izražajo.
- To je njihova osebna stvar.
- Podoba ne vpliva na komunikacijo in počutje vrstnikov.
- Podoba vpliva na komunikacijo in počutje vrstnikov.
- Nimam mnenja.
- Podobo lahko nosijo zunaj šole, za šolo pa ni primerna.
- Podoba motivira k dobrim odnosom med vrstniki.
- Podoba je provokativna.

7. Nekdo ima v razredu naslednjo podobo na majici. Kaj menite o podobi na majici?

- Podoba se mi zdi neprimerna.
- V podobi ne vidim težav.
- Tudi, če bi bila podoba neprimerna, me to ne bi motilo, ker se lahko učenci svobodno izražajo.
- To je njihova osebna stvar.
- Podoba ne vpliva na komunikacijo in počutje vrstnikov.
- Podoba vpliva na komunikacijo in počutje vrstnikov.
- Nimam mnenja.
- Podobo lahko nosijo zunaj šole, za šolo pa ni primerna.
- Podoba motivira k dobrim odnosom med vrstniki.
- Podoba je provokativna.

8. Če bi lahko naredili svojo majico, kakšen napis/misel/podobo bi imela.

9. Kaj menite o kodeksu oblačenja za učence? Ali bi ta na šoli moral obstajati? S kodeksom niso mišljene uniforme.

- Da, menim, da je to potrebno.
- Ne, ni potrebno.
- Me ne zanima.

PRILOGA 3: INTERVJU MAG. DAMJAN OSRAJNIK, RAVNATELJ OŠ RADLJE

- 1. Učenci smo radi lepo oblečeni. Vsak od nas ima svoj najljubši kos oblačila, ki bi ga nosil noč in dan. Na njih so slike in napisi, ki so nam všeč ali pa nas spominjajo na poseben dogodek. Ko se sprehajate po hodnikih šole, se vam kdaj zdi, da učenci nosimo napise ali podobe na majicah, ki so neprimerni za nas in za šolo?**

Vesel sem, da že dolgo nisem opazil kakšnega napisa na majici (ali puloverju), ki bi bil neprimeren za šolski prostor. Verjetno gre to pripisati tudi temu, da že starši doma poskrbijo, da se to ne zgodi, če že slučajno katerega učenca zamika.

- 2. Če imate takšno izkušnjo, nam lahko poveste, kakšni napisi ali podobe so to?**

Seveda smo na takšne stvari na naši šoli pozorni in smo pred leti že imeli učenca, ki je prišel s takšno majico v šolo. Osebnostno sem prepričan, da je bil takrat namen provokacije, predvsem v smeri, kako bomo odreagirali v šoli. Kaj točno je pisalo, se ne spomnim, vem pa, da je trajalo samo en dan 😊.

- 3. Menite, da barva oblačila vpliva na razpoloženje učenca, ki barvo nosi ali na razpoloženje sošolcev ob njem.**

Kar se tiče vpliva barve oblačil na razpoloženje učenca in sošolcev bi težko oblikoval neke dokončne sklepe. Prepričan pa sem, da naša najljubša oblačila pozitivno vplivajo na naše razpoloženje in samozavest.

- 4. Če bi učitelji nosili majice/puloverje z napisi, podobami, ali bi bile te majice motivacija za učence ali pa bi bil to le moteč dejavnik, ki bi odvrčal pozornost učencev od učenja. Kakšno je vaše mnenje o tem?**

Kar se tiče majic z napisom za učitelje, bi verjetno vsaj malo vzbujale pozornost, odvisno tudi koliko bi bile izvirne. Seveda pa bi moral biti učitelj zelo pozoren, kaj sporoča. Kakšen zanimiv zapis, predvsem zabaven ... je vedno dobrodošel.

- 5. Kaj menite o šolskih uniformah? Ali bi bilo razpoloženje zaradi njih v razredih kaj drugačno? Ali bi lahko šolske uniforme vplivale na razpoloženje otrok v šoli?**

Šolskim uniformam nisem preveč naklonjen, čeprav bi verjetno marsikomu prihranili kakšno skrb, kaj naj obleče. Nekako bi z uniformami verjetno šlo nekje do 5. razreda, potem pa bi si upal trditi, da bi bilo kar nekaj upornišva. Sem pa tudi prepričan, da ima vsak pravico svojo identiteto izražati tudi skozi stil oblačenja.

PRILOGA 4: INTERVJU ALENKA GRUBELNIK, SVETOVALNA DELAVKA NA OŠ RADLJE

- 1. Učenci smo radi lepo oblečeni. Vsak od nas ima svoj najljubši kos oblačila, ki bi ga nosil noč in dan. Na njih so slike in napisi, ki so nam všeč ali pa nas spominjajo na poseben dogodek. Ko se sprehajate po hodnikih šole, se vam kdaj zdi, da učenci nosimo napise ali podobe na majicah, ki so neprimerni za nas in za šolo?**

Ne vidim toliko napisov, ki bi bili neprimerni za šolske prostore. Ljudi gledam v obraze in ne gledam toliko majic. Ampak bi mi takoj padlo v oči, če bi kdo imel negativen - sovražen, agresiven napis na majici. Nasploh ne zaznavam toliko napisov, ki bi bili nesramni do drugih - bi jih žalili. Moje mnenje je, da si vsak otrok izbere majico, ki pove nekaj o njem. Ta sporočila povejo dosti o nas. Napis je izraz tvoje notranjosti/osebnosti. Sploh pa ne sprejemam sovraštva do drugačnih (npr. Bosancev ...). Naša šola je na podežlju, zato se mi zdi, da ni toliko sovraštva, otroci so bolj prijazni drug do drugega - nasploh nimajo toliko majic, ki bi bile sovražne, bi zmerjale tujce ...

- 2. Če imate takšno izkušnjo, nam lahko poveste, kakšni napisi ali podobe so to?**

V preteklosti so v času priprave na valetu imeli/hoteli imeti majice s provokativno vsebino. Jaz tega nisem vzela kot negativno, ampak kot del odraščanja in upornišva. Že dolgo nisem opazila tudi kakšne »rock« majice, kot so takšne, ki jih imajo na koncertih. Takšne majice jemljem kot oboževanje te skupne, ampak te majice seveda niso primerne za šolo, temveč le za koncerte in območja izven šole.

- 3. Menite, da barva oblačila vpliva na razpoloženje učenca, ki barvo nosi ali na razpoloženje sošolcev ob njem?**

Barva je zelo pomembna. V psihologiji piše, da črna barva izraža temačnost. Svetle - dobre barve pa vplivajo na dobro počutje. Vpliva tudi barva in svetlost prostora ...

- 4. Če bi učitelji nosili majice/puloverje z napisi, podobami, ali bi bile te majice motivacija za učence ali pa bi bil to le moteč dejavnik, ki bi odvrčal pozornost učencev od učenja. Kakšno je vaše mnenje o tem?**

Učitelji bi nosili samo majice s kakšnimi slikami, motivacijskimi napisi in bi pozitivno vplivali na učence. (Drugega ne bi nosili).

- 5. Kaj menite o šolskih uniformah? Ali bi bilo razpoloženje zaradi njih v razredih kaj drugačno?**

Obleka izraža individualnost, osebnost tistega, ki jo nosi. To velja tudi za učence. Če bi nosili uniforme, bi bili uniformirani. Je pa res, da z uniformami ne bi bile vidne denarne, socialne razlike (oblačila niso po modi, niso dragih blagovnih znamk ...).